Manifest Vlietzone

Een plan voor en door bewoners van de Vlietzone Leeuwarden

Stichting Vlietvaardig zet zich in voor een leefbare wijk samen met wijkpanel Vlietzone, bewoners, instellingen en ondernemers.

Vlietzone 2.0

Leefbaarheid en Veiligheid

Leeuwarden Oud-Oost is een van de zestien gebieden in Nederland die zijn opgenomen in het overheidsprogramma 'Leefbaarheid en Veiligheid'. In dit kader is de Stichting Vlietvaardig door de gemeente Leeuwarden gevraagd een aanpak op te stellen voor de Vlietzone.

Toen...

Het Vliet is ontstaan in 1592, toen de gemeente Leeuwarden uitbreiding nodig had buiten zijn stadsmuren. De bewoners werden vooral (laag geschoolde) ambachtslieden, kunstenaars en zwervers.

Het Vliet als waterverbinding was lange tijd de economische motor van de wijk. Veel mooie panden stammen uit deze tijd. De waterverbinding ging door de komst van het vrachtverkeer over de weg verloren, waarna de demping van het Vliet in 1970 de nekslag vormde, zowel voor de economie als voor de sociale structuur.

Het historische verloop heeft er toe geleid, dat geleidelijk aan, Het Vliet een soort afvoerputje voor de stad is geworden. Wat niet binnen de stadmuren (en later de ‘betere’ wijken) kon worden gerealiseerd, kon wel op het Vliet.

De wijk heeft vele mooie parels

Huidige situatie Vlietzone

Nu...

Ten koste van kwaliteit

Het afvoerputje in combinatie met weinig handhaving leidde tot de verpaupering die wij nu zien, ten koste van de kwaliteiten die de wijk wel heeft.

→

- Een verstoorde woonbalans en bevolkingsopbouw
- Drugsproblematiek
- Scheefgroei in samenstelling en grote verschillende sociale bevolkingsgroepen
- Overdaad aan zorginstellingen met verblijfsfunctie
- Opsplitsing van woningen en gebrekkig onderhoud
- Overkill aan kamerbewoning al dan niet legaal
- Veel doorstroming (50% verhuizingen per jaar)
- Overlast en Vervuiling
- Weinig groen en dichte bebouwing, in combinatie met veel asfalt leidt tot hittestress en wateroverlast
- Afname van de sociale cohesie
- Een onaantrekkelijk en verkeersonveilig hart in de wijk (van gracht naar drukke verkeersader met weinig bestemmingsverkeer)
- Onvoldoende naleving en handhaving van beleid
- Versnippering van inzet beleidsinstrumenten (waardoor inefficiëntie en soms zelfs contraproductiviteit ontstaat)

Uitgebreide problematiek

Sociale urgentie

De binding met buurt, wijk en andere bewoners blijft een aandachtspunt. Meedoen in de buurt/wijk is voor veel bewoners geen vanzelfsprekende zaak. Bewoners moeten met nieuwe sociale projecten verleid worden om actief te worden in de eigen omgeving.

Daarnaast is de binding laag vanwege het tijdelijke karakter van de bewoners, veel studenten en zorgcliënten die slechts tijdelijk verblijven in de wijk

Over de bewoners

De bewoners van de Vlietzone laten zich kenschetsen als een diverse populatie met verschillende kenmerken. We zien veel alleenstaanden met een sterke zorgbehoefte, alleenstaande moeders met kinderen, mensen met verschillende etnische achtergronden en studenten. De groep studenten vertekent het opleidingsniveau, dat in werkelijkheid in feite lager ligt.

We zien een populatie, afgezet tegen een Leeuwarder gemiddelde:

- met een doorgaans lager opleidingsniveau
- met laag inkomensniveau
- waar een grote groep geïndiceerd is voor de WMO
- waar sprake is van werkloosheid
- veel bewoners dus afhankelijk zijn van een uitkering
- met gezinsproblematiek, waarbij scheidingen veel voorkomen
- waar gezondheid door minder inkomen voor een ieder geen vanzelfsprekendheid is
- waar de eigen kracht filosofie om zelfredzaamheid te vergroten niet heeft gewerkt

MANIFEST VLIETZONE 2.0

Innovatief, ambitieus en realiseerbaar

Morgen...

De wijkregisseur is betrokken bij veranderingen en heeft inspraak bij beslissingen

Ontmoet: de wijkregisseur

De wijkregisseur is verbinder en gaat versnippering in de wijk tegen

Een bruggenbouwer met passie voor de ontwikkeling van de Vlietzone

De wijkregisseur* is de verbinder van:
- zorginstellingen
- ondernemers
- bewoners
- woningcoöperaties en huisjemelkers
- waterschap en gemeente
- maatschappelijk betrokken organisaties

* als persoon en juridische entiteit in de vorm van bijvoorbeeld een stichting of vereniging

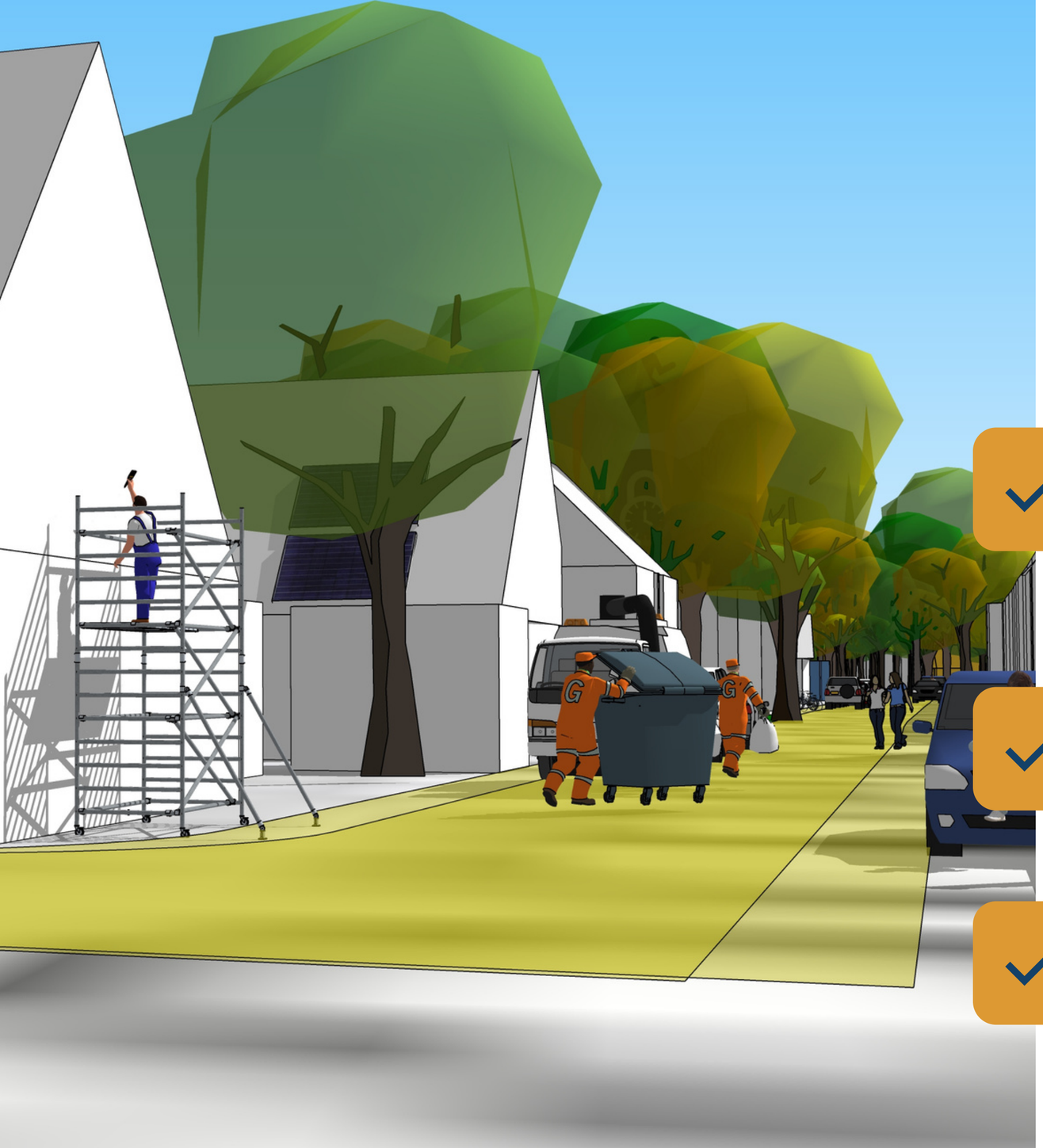

De wijkregisseur is als verbinder de koploper en wordt ondersteund door een vastgoed initiatief

Visie en ambitie

Met een lange termijn plan gericht op duurzame ontwikkeling, vergroening en circulaire innovaties, gebaseerd op deze visie, welke het beleid en uitvoering van dit plan borgt.

Verbinder

De wijkregisseur werkt nauw samen met gemeente, bewoners, ondernemers en andere stakeholders en is daarin de katalysator van het proces.

Grip op vastgoed

Wij, de bewoners van de Vlietzone, nemen de grip terug op vastgoed door intrede te nemen in de huizenmarkt; renoveren en weer verkopen.

Met oog voor een groen netwerk in de wijk

Het opwaarderen en verbinden van parken en pleintjes.

Er is relatief weinig groen in de wijk en uitbreiding is wenselijk, maar dat wat er is brengen we naar een hoger niveau en verbinden we met elkaar. **Samen zorgen voor een groene, klimaatbestendige en biodiverse leefomgeving.**

- Biodiversiteit, klimaatadaptief en energietransitie
- Ruimte voor sport, spel en ontmoeten
- Bewoners kunnen nu al beginnen door o.a. Steenbreek 'tegel eruit, plant erin' en van hekken naar heggen te gaan
- het plaatsen van regentonnen
- VvE's uitnodigen voor vergroening, met als stimulans de subsidieregeling Groene Daken
- aanleg van regentuinen (waterbuffering en loskoppeling hemelwaterafvoer van de riolering)
- Openbare toiletten, ook voor vrouwen toegankelijk
- Eén of meer drinkfonteinen (Vitens)

Het Vliet als commerciële en toeristische aanjager van Leeuwarden

De Vlietzone verbindt de Centrale met de binnenstad. Via de waterweg word je op **milieuvriendelijke en unieke wijze** vervoert tussen de Centrale en de binnenstad. Daarbij biedt het een snellere waterverbinding tussen de binnenstad en de buitenwijken van Leeuwarden. De binnenstad wordt hiermee op eenvoudige en ondernemersvriendelijke wijze **autoluw** gemaakt.

Daarnaast biedt deze groene water georiënteerde wijze van parkeren en shoppen een unieke kans om Leeuwarden **toeristisch** een enorme boost te geven.

Je kunt je afvragen, in welke stad worden je aankopen middels een praam naar je auto vervoerd?
Welke andere stad biedt deze beleving?!

Het Vliet als culturele en verbindende hart van Leeuwarden

De Vlietzone telt drie grote theaters, het Tryater, het Tromptheater het de het Koepelkerktheater. Daarnaast biedt de wijk onderdak aan een automuseum met een unieke collectie klassieke auto’s waaronder een van de eerste elektrische auto’s en een auto die is gebruikt in een James Bond film. Tel hierbij het grote aantal kleine multiculturele ondernemers die het Vliet rijk is en het vergt dan bijzonder weinig fantasie om te bedenken welke verbindende kansen het terugbrengen van het water brengt.

- muziekvoorstellingen
- dansvoorstellingen
- multiculturele (kunst)marktjes
- een heuse souk langs het water.

Het water kan hier de culturen verbinden, cultuur tot bloei brengen en de sociale cohesie terugbrengen in de wijk.

De grootste, ondergrondse waterretentie van Friesland

De Vlietzone draagt op innovatieve wijze bij aan de wateropgave van de stad Leeuwarden.

Van oudsher zijn waterwegen de spil van economische bedrijvigheid. Het Vliet was hier een mooi voorbeeld van. In de jaren zeventig is het Vliet gedempt om het wegvervoer ruim baan te geven.

Op dit moment staat de stad wederom voor een grote opgave. **Energietransitie, waterberging, hittestress, vergroening**, zomaar een greep uit hedendaagse vraagstukken.

Onze diepste wens is het **herstel van de oude waterweg, Het Vliet**. Door nu de hedendaagse problematiek slim te combineren, is heropenen van het Vliet wellicht de toekomst. Niet alleen herstel je daarmee **de levensader** van de Vlietzone, ook komt er ruimte voor een waterberging. **Deze waterberging kan vervolgens weer dienen als warmte- en koudebuffer** (Aquathermie). Gebruik de warmte uit dat warmtesysteem om de woningen te verwarmen en te koelen. Door dit slim te integreren kunnen meerdere opgaves verbonden worden.

Vanuit Europa zijn er diverse subsidies beschikbaar voor dergelijke problematiek. Wij achten deze plannen dan ook kansrijk en zetten dan ook in op een haalbaarheidsstudie om deze plannen nader door te rekenen.

Vlietzone 2.0 is ook...

Erkenning van het karakter van de wijk

De positieve kwaliteiten van onze wijk behouden, waar nodig herstellen dan wel versterken.

Groene zones bevorderen het welzijn

Hoe meer groen in de wijk hoe kleiner de kans op overgewicht bij kinderen. In groene wijken komen mensen minder vaak bij de huisarts met mentale klachten en chronische aandoeningen zoals diabetes type 2.

Woonvergunningen om huisjesmelken tegen te gaan

Meer woongenot voor bewoners creeren door het opdelen van panden te reguleren en in gesprek te gaan met huisjesmelkers om scheefgroei terug te dringen.

Een betere spreiding van de zorg

Verdeel de zorg over Leeuwarden waarbij iedere wijk zijn eigen, evenredige, aandeel heeft.

Bouwen aan een duurzame toekomst

Zowel wijkgericht als voor de afzonderlijke woningen.

Middelen zijn:

- subsidieregelingen
- inbouwen van voorwaarden bij vergunningen
- opzet van een wijkvernieuwings-corporatie (samen met andere partners)
- aansluiten bij Geothermie.

maar ook...

Initiatief wijziging bestemmingsplan

- verbod op opsplitsing en spreiding/toename van zorg
- (juridische) procedures tegen splitsingen en (delen van) bestemmingsplannen

Afval problematiek

Snel zwerfvuil ophalen, burgers informeren en op handhaven.

Beleid met lef

Implementeren van nieuwe wetgeving in huidig beleid en ervaringen landelijk adapteren.

Meer en intensiever toezicht en handhaving

Dit gebeurt sinds kort ook al en moet zeker worden doorgezet.

Betrokken en inspraak

Betrokken worden bij veranderingen en inspraak bij beslissingen:

- meer samenhang in toepassing beleidsinstrumenten
- wijkgericht denken en handelen binnen het gehele gemeentelijk apparaat

Samenwerken aan een toekomstgerichte wijkovereenkomst

Betrokken partijen werken gezamenlijk aan de lange termijn planning: bewoners, Stichting Vlietvaardig, Wijkpanel, andere wijkorganisaties, ondernemers, college van B&W, wijkregisseur, politie, corporaties, en zorg- en welzijnsinstellingen.

Visie Vlietzone
2021 - 2041

De toekomst van

de Vlietzone waar ruimte is voor talentontwikkeling, sociale verbinding en woongenot.

Een toekomst met meer reguliere bewoning, meer groen, met manieren om eigen energie op te wekken, met oplossingen voor de toenemende waterproblematiek, het tegengaan van hittestress en met volop mogelijkheden voor de bewoners om elkaar te ontmoeten.

Manifest Vlietzone

Een ambitieus, lange termijn planning voor een leefbare wijk.

Een co-creatie van de bewoners van de Vlietzone Leeuwarden, stichting Vlietvaardig en wijkpanel Vlietzone, in samenwerking met HKB Stedebouwkundigen.

Wij zijn al begonnen.

Nu jullie nog.

Het proces

Hoe we in samenwerking met bewoners tot dit manifest zijn gekomen

Bewoners aan het woord

Snelkookpansessies: efficient en iedereen gehoord

"Het is hier vol maar er is genoeg ruimte voor leuke initiatieven."

- BEWONER OVER VLIETZONE -

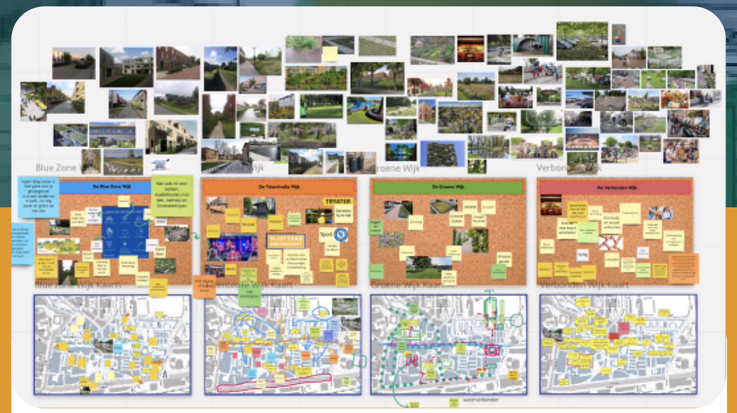

Online brainstormen

Grote digitale borden hielpen het proces

Burgerparticipatie

Samen met bewoners uit de wijk en tijdens meerdere online bijeenkomsten hebben we gedroomd, gebrainstormd en ideeën uitgewisseld. Dit onder leiding van HKB stedebouwkundigen voor een gestructureerde aanpak.

Online en veilig

Ondanks de hedendaagse maatregelen hebben we meerdere interactieve sessies kunnen organiseren en zo iedereen die mee wilde praten een stem kunnen bieden. Zowel live als via social media.

Communicatie activiteiten

Social media

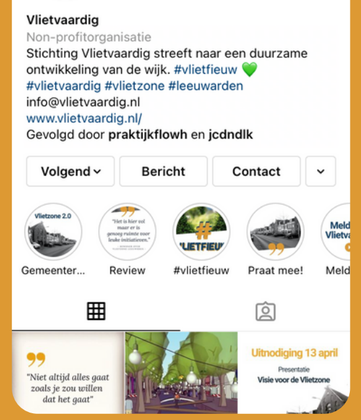

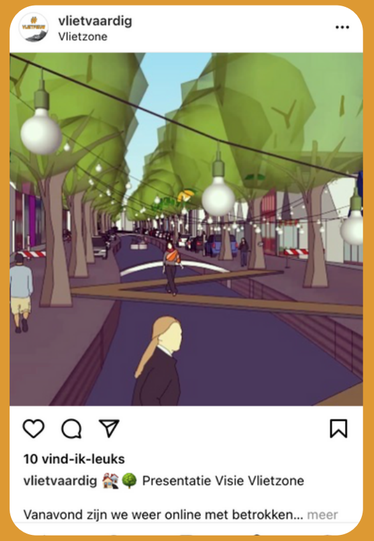

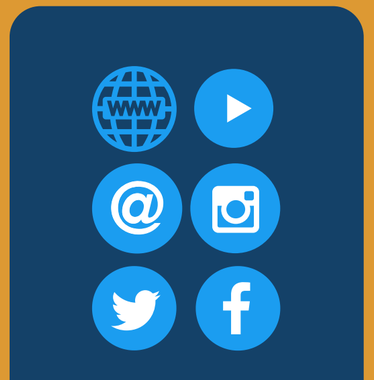

Website

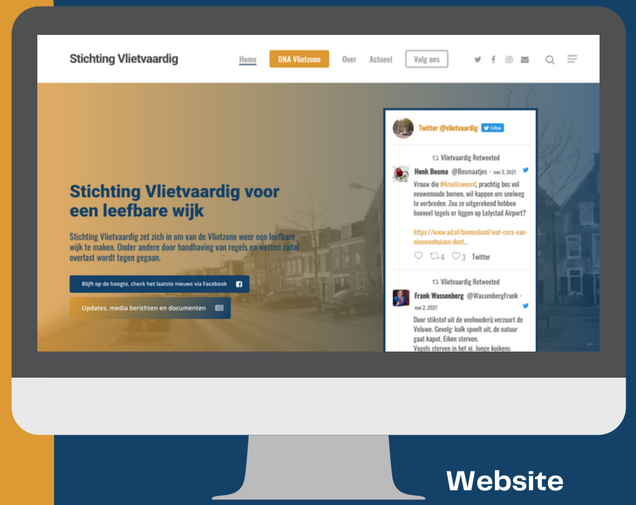

Branding

"Wat fijn dat er zoveel mensen zijn die op zo'n positieve manier nadenken over onze wijk"

- BEWONER NA DE ONLINE SESSIE -

"Niet altijd alles gaat zoals je zou willen dat het gaat"

- VIETVAARDIG OVER HOORZITTING -

"Het is hier vol maar er is genoeg ruimte voor leuke initiatieven."

- BEWONER OVER VLIETZONE -

Betrokkenheids-campagne

Flyer